

Správa správcu programu krytých dlhopisov o programe krytých dlhopisov v Slovenskej sporiteľni, a. s. za rok 2023

21. apríla 2024

Dôvod predloženia správy

Táto správa bola vypracovaná a predkladá sa do Národnej banky Slovenska (ďalej len „NBS“) na základe zákona č. 483/2001 Z. z. o bankách a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „Zákon o bankách“), ktorý stanovuje povinnosť správcu programu krytých dlhopisov (ďalej len „správca“) predložiť správu o programe krytých dlhopisov (ďalej len „správa“) za predchádzajúci rok do 30. apríla príslušného kalendárneho roka.

Obsah predloženej správy

Obsahom správy sú najmä informácie o programe krytých dlhopisov (ďalej len „program KD“) v Slovenskej sporiteľni, a. s. (ďalej len „banka“) a síce:

- a) počet, objem, výnosy a doby splatnosti vydaných emisií krytých dlhopisov (ďalej len „KD“), priradenie základných a doplňujúcich aktív k jednotlivým emisiám,
- b) objem aktív v krycom súbore a KD v eurách alebo v cudzej mene,
- c) štruktúra krycieho súboru,
- d) ukazovateľ krytia,
- e) priemerná výška, splatnosť základných aktív (ďalej len „ZA“), doba fixácie a vážená úroková sadzba, členenie vážených úrokových sadzieb a objemu poskytnutých úverov podľa doby fixácie, členenie ZA podľa doby splatnosti,
- f) objem zlyhaných hypotekárnych úverov a objem vyradených hypotekárnych úverov z krycieho súboru,
- g) príčiny podstatných zmien v dopĺňaní aktív alebo vyradovaní aktív z krycieho súboru,
- h) štruktúra nehnuteľností zabezpečujúcich ZA v krycom súbore, a to v členení na rodinné domy, byty, stavebné pozemky a rozostavané stavby,
- i) pomerné rozmiestnenie nehnuteľností zabezpečujúcich ZA podľa územného členenia Slovenskej republiky (ďalej len „SR“) a pomer hodnoty nehnuteľnosti k výške hypotekárneho úveru,
- j) spôsob výpočtu a výška odhadovaných záväzkov alebo nákladov banky, ktorá je emitentom KD
- k) metodika a výsledky stresového testovania,
- l) činnosť správcu a o dohľade NBS v súvislosti s programom KD za posledný kalendárny rok,
- m) ďalšie skutočnosti, ktoré súvisia s činnosťou banky, ktorá je emitentom KD.

Stanovisko správcu

Banka v priebehu roka 2023 vykonávala činnosti súvisiace s programom KD v súlade so Zákonom o bankách, opatrením NBS č. 13 z roku 2018 a opatrením NBS č. 5 z roku 2023 o registri krytých dlhopisov (ďalej len „opatrenie NBS“) a inými súvisiacimi všeobecne záväznými právnymi predpismi. Banka v rámci interných procesov a postupov vytvorila požadované organizačné, technické, legislatívne a personálne podmienky na to, aby splnila požiadavky kladené príslušnými ustanoveniami Zákona o bankách na emitenta KD.

Stanovisko vychádza zo zistení, ktoré som získal pri výkone dozoru a kontroly nad vykonávaním programu KD v banke najmä v súlade s § 79 Zákona o bankách, ktorý som vykonával na pravidelnej mesačnej báze. Činnosť správcu som vykonával samostatne, nezávisle a nestranne, a to v súčinnosti s bankou, ktorá mi v priebehu roka umožnila nahliadnuť do požadovaných záznamov, dokladov, systémov a priestorov súvisiacich s programom KD. V prípade mojej neprítomnosti, ako aj pri mesačnom výkone dozoru a kontroly som spolupracoval aj so svojou zástupkyňou p. Ing. Soňou Vágnerovou.

V Bratislave dňa 21.4.2024

Ing. Vladimír Jánošík
správca programu krytých dlhopisov

Správa správcu programu krytých dlhopisov za rok 2023 - požiadavky na informácie

- a) počet, objem, výnosy a doby splatnosti vydaných emisií KD, priradenie základných a doplňujúcich aktív k jednotlivým emisiám

Tab. č. 1 - Priradenie základných a doplňujúcich aktív k jednotlivým emisiám (banka k 31.12.2023 neeviduje žiadne doplňujúce aktíva)

Emisia	Objem emisie (mil. eur)	Hodnota základných aktív (mil. eur)	Vážené LTV pre danú emisiu (%)	Pomer hodnoty základných aktív k objemu emisie (%)
SK4120014812	250,0	344,5	41,5	137,8
SK4120008947	4,4	6,1	42,4	140,6
SK4120012683	100,0	137,8	41,7	137,8
SK4120010950	10,0	13,9	41,3	138,8
SK4120014507	250,0	344,6	41,0	137,8
SK4000022398	500,0	689,0	41,5	137,8
SK4120011586	9,0	12,5	43,7	138,7
SK4000015400	500,0	689,1	41,4	137,8
SK4000020673	500,0	689,1	41,5	137,8
SK4120005505	16,6	22,9	40,9	138,0
SK4000023636	500,0	689,1	41,2	137,8
SK4000017190	500,0	689,0	41,1	137,8
SK4000021820	500,0	689,0	46,6	137,8
SK4120009218	6,6	9,2	41,1	139,3
SK4000021119	500,0	689,0	41,3	137,8
SK4120009804	4,9	6,7	41,4	138,2

Na základe bankou schváleného materiálu „Funding, Interest rate positioning & Investment strategy for 2023“ banka vydala počas roku 2023 dve benchmarkové emisie (minimálny objem emisie 500 mil. eur) prémiového európskeho KD v celkovom objeme 1,0 mld. eur.

Tab. č. 2 - Prehľad krytých dlhopisov vydaných v roku 2023

ISIN	Počet vydaných KD	Objem vydaných KD, (mil. eur)	Dátum vydania emisie	Dátum splatnosti	Mena	Zloženie sadzby	Aktuálna hodnota ÚS (31.12.2023) (%)
SK4000022398	5 000	500,0	30.1.2023	12.1.2026	EUR	FIX	3,250
SK4000023636	5 000	500,0	30.8.2023	30.9.2027	EUR	FIX	3,875

- b) objem ZA v krycom súbore a KD v eurách alebo v cudzej mene

Tab. č. 3 - Objem základných aktív a krytých dlhopisov, mil. eur

Položka*	12/2022	12/2023
Základné aktíva	5 468,5	5 721,5
Kryté dlhopisy	3 151,4	4 151,4

*SLSP, a.s. eviduje základné aktíva a kryté dlhopisy len v mene eur

Celková menovitá hodnota vydaných KD je krytá aktívami krycieho súboru najmenej vo výške ukazovateľa krytia 105% (§ 69, Zákon o bankách).

c) štruktúra krycieho súboru

Tab. č. 4 - Vývoj krycieho súboru, mil. eur

Položka	12/2022	12/2023
Krycí súbor	5 518,5	5 771,5
Základné aktíva	5 468,5	5 721,5
Doplňujúce aktíva	-	-
Zabezpečovacie deriváty	-	-
Likvidné aktíva	50,0	50,0

Banka plní požiadavky na štruktúru krycieho súboru v súlade so Zákonom o bankách.

Banka (§ 74, Zákon o bankách) prostredníctvom kladných peňažných tokov zo ZA v krycom súbore v plnej miere pokrýva záporné peňažné toky kupónov z KD do 180 dní a zároveň v primeranej miere akumuluje peňažné prostriedky na výplatu istiny KD do 180 dní. Pre prípad dodatočnej potreby, t.j. časový nesúlad výplaty istiny KD/neočakávanej zmeny situácie v oblasti likvidity banky, banka preukázala schopnosť doplniť likvidné aktíva o aktíva úrovne 1 v dostatočnom objeme.

d) ukazovateľ krytia

Ukazovateľ krytia k 31.12.2023 je 137,5%, čo presahuje požadovanú úroveň 105% (§ 69, Zákon o bankách), ako aj minimálnu úroveň dobrovoľného nadmerného zabezpečenia stanoveného bankou (107,5%) a úroveň nadmerného zabezpečenia požadovaného ratingovou agentúrou Moody's (109%) pre splnenie najvyššieho ratingu pre KD, stupeň „Aaa“.

Pokles ukazovateľa krytia počas roka 2023 je v súlade s bankou schváleným materiálom „Funding, Interest rate positioning & Investment strategy for 2023“, kde plnenie ukazovateľa krytia na obdobie do roku 2027 je aktuálne stanovené na úrovni okolo 130%.

Tab. č. 5 - Vývoj ukazovateľa krytia v %

Položka	12/2022	12/2023
Ukazovateľ krytia	174,2	137,5

e) priemerná výška, splatnosť ZA, doba fixácie a vážená úroková sadzba, členenie vážených úrokových sadzieb a objemu poskytnutých úverov podľa doby fixácie, členenie ZA podľa doby splatnosti

Tab. č. 6 - Prehľad charakteristík ZA

Položka	12/2022	12/2023
Priemerná výška (mil. eur)	47 393,0	47 527,5
Splatnosť (rok)	21,3	21,2
Doba fixácie (rok)	4,9	4,9
Vážená ÚS (%)	1,39	1,77

Zvýšenie váženej priemernej úrokovej sadzby súvisí s rastom základnej úrokovej sadzby ECB a trhových úrokových sadzieb počas rokov 2022 a 2023.

Tab. č. 7 - Členenie vážených úrokových sadzieb a objemu poskytnutých úverov podľa doby fixácie, mil. eur

Typ úrokovej sadzby	Základné aktíva	Vážená ÚS (%)
Variabilná	-	-
Fixná do 1 roku	66,5	4,42
Fixná 1 - 3 roky	1 140,4	2,22
Fixná 3 - 5 rokov	4 174,9	1,60
Fixná 5 - 10 rokov	322,5	1,78
Fixná nad 10 rokov	17,2	2,57
Spolu	5 721,5	1,77

Tab. č. 8 - Členenie základných aktív podľa doby splatnosti, mil. eur

Zostatková splatnosť základných aktív	Základné aktíva
od 0 - do 1 roku	2,5
od 1 - do 2 rokov	9,3
od 2 - do 5 rokov	74,5
od 5 - do 10 rokov	336,8
od 10 - do 15 rokov	640,2
od 15 - do 20 rokov	964,5
od 20 - do 25 rokov	1 582,1
od 25 - do 30 rokov	2 111,5
Spolu	5 721,5

- f) objem zlyhaných hypotekárnych úverov a objem vyradených hypotekárnych úverov z krycieho súboru

Tab. č. 9 - Vyradené a zlyhané hypotekárne úvery, mil. eur

Položka	12/2022	12/2023
Vyradenia celkom	51,0	68,6
Vyradenia z dôvodu splatenia	27,8	21,0
Vyradenia z dôvodu zlyhania	1,4	2,2

Podstatným kritériom kvality ZA je pretrvávajúci nízky objem vyradení ZA z krycieho súboru z dôvodu zlyhania hypotekárnych úverov.

- g) príčiny podstatných zmien v dopĺňaní aktív alebo vyradovaní aktív z krycieho súboru

Doplnenie aktív krycieho súboru:

Banka v roku 2023 poskytla hypotekárne úvery pre obyvateľstvo vo výške približne 0,5 mld. eur, (celkový objem hypotekárnych úverov 10,8 mld. eur, z toho oprávnených úverov, teda úverov, ktoré spĺňajú podmienky zaradenia do ZA je 85,7%). Na základe riadenia krycieho súboru bol krycí súbor postupne doplnený o úvery v objeme približne 0,3 mld. eur, pričom boli splnené všetky zákonné a interné kritériá a taktiež bola zachovaná miera plnenia ukazovateľa krytia počas celého roka 2023 v priemere na 146,5%.

Vyradenie aktív z krycieho súboru:

ZA boli vyradované z krycieho súboru z nasledovných dôvodov:

- 1) Nedodržanie zákonných kritérií pre vloženie ZA do registra krytých dlhopisov (ďalej len „RKD“):
 - zostatková lehota splatnosti hypotekárneho úveru je vyššia ako 30 rokov,
 - dlžník je považovaný za zlyhaného (Nariadenie Európskeho parlamentu a rady (EÚ) č. 575/2013, článok 178, ktorý stanovuje kritériá pre zlyhaného dlžníka, a to zlyhaný dlžník je dlžník s kreditným záväzkom 90 dní po termíne splatnosti). Banka zvolila výrazne zodpovednejší prístup a sprísnila kritériá pre ZA vstupujúce do krycieho súboru na maximálne 30 dní,

- hypotekárny úver nie je založený nehnuteľnosťou na bývanie podľa zákona č. 90/2016 Z. z. o úveroch na bývanie a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov,
 - LTV, ktorý vyjadruje pomer nesplatenej istiny hypotekárneho úveru a hodnoty založenej nehnuteľnosti, pričom platí, že nesplatená istina nesmie byť vyššia ako 80% z hodnoty nehnuteľnosti pre KD vydané po 1.1.2018 a pre preregistrované HZL nesmie presahovať 70%. Banka má interne nastavený limit 70% pre všetky hypotekárne úvery zaradené do RKD.
- 2) Nedodržanie podmienok vyplývajúcich zo súboru dodatočných interných kritérií, resp. využitie interných kritérií pre riadenie aktív krycieho súboru. Nakoľko sa jedná z pohľadu banky o dôverné informácie, nie sú v tejto správe konkrétne popisované, avšak nastavenie a aplikovanie týchto interných kritérií považujem za relevantný doplnok ochrany investorov.
 - 3) Banka od 30.6.2019 zaraďuje do RKD len také hypotekárne úvery, ku ktorým existuje znalecký posudok resp. ohodnotenie znalcom (Nariadenie Európskeho parlamentu a rady (EÚ) č. 575/2013, články 125, 208 a 229), pričom ostatné druhy ocenenia vyradila z kritérií pre vstup hypotekárneho úveru do RKD.
 - 4) Prípadná dátová nekvalita, vyplývajúca predovšetkým z nesúladu so Zákonom o bankách a opatrením NBS č. 13.
 - 5) Splatenie úveru, resp. predčasné splatenie úveru.

Najčastejším dôvodom vyradenia ZA z krycieho súboru bolo splatenie úveru a nedostatočná výška LTV parametra (pravidelné precenenie hodnoty kolaterálu).

- h) štruktúra nehnuteľností zabezpečujúcich ZA v krycom súbore, a to v členení na rodinné domy, byty, stavebné pozemky a rozostavané stavby

Tab. č. 10 - Štruktúra nehnuteľností zabezpečujúcich základné aktíva v krycom súbore, druh, objem a podiel k 31.12.2023, mil. eur

Položka	Hodnota nehnuteľností	Základné aktíva	Podiel na základných aktívach (%)
Byt	6 368,1	2 301,5	40,2
Rodinný dom	9 583,3	3 117,3	54,5
Rozostavané stavby	725,4	302,7	5,3
Spolu	16 676,8	5 721,5	

V RKD nie sú zaradené ZA, ktorých kolaterál je stavebný pozemok.

- i) pomerné rozmiestnenie nehnuteľností zabezpečujúcich ZA podľa územného členenia SR a pomer hodnoty nehnuteľnosti k výške hypotekárneho úveru

Tab. č. 11 - rozmiestnenie nehnuteľností podľa územného členenia SR (kraje) a podľa pomeru hodnoty nehnuteľnosti k výške hypotekárneho úveru (LTV pomer) k 31.12.2023, mil. eur

Kraj	Základné aktíva	Pomerné rozmiestnenie (%)	Priemerné vážené LTV (%)
Bratislava - mesto	605,4	10,6	39,7
Banskobystrický kraj	536,5	9,4	41,9
Bratislavský kraj (okrem Bratislava - mesto)	491,6	8,6	40,2
Košický kraj	709,8	12,4	41,7
Nitriansky kraj	613,2	10,7	44,8
Prešovský kraj	605,3	10,6	41,9
Trenčiansky kraj	662,2	11,6	42,5
Trnavský kraj	772,0	13,5	43,1
Žilinský kraj	725,5	12,7	41,4
Spolu	5 721,5	100,0	42,0

- j) spôsob výpočtu a výška odhadovaných záväzkov alebo nákladov banky

V roku 2023 boli odhadované záväzky a náklady banky, ktorá je emitentom KD a ktoré vyplývajú zo Zákona o bankách a bezprostredne súvisia s ich správou a s vysporiadaním voči osobám, ktoré vykonávajú činnosti podľa Zákona o bankách, alebo vyplývajú z emisných podmienok, len vo výške odmien správcovi programu KD a jeho zástupcovi, ktoré schválila NBS za výkon ich činností.

- k) metodika a výsledky stresového testovania

Banka, v zmysle zákonnej povinnosti podľa § 76 Zákona o bankách najmenej raz ročne (do 31.3.), uskutočnila stresové testovanie na identifikáciu prípadnej zmeny ukazovateľa krytia na dátach k 31.12.2023. Samotné stresové testovanie bolo vykonané v súlade s § 27 ods. 7 Zákona o bankách pre účely hodnotenia primeranosti vnútorného kapitálu (ICAAP). Vo vnútorných predpisoch banka podrobne definovala postupy pri kvantifikácii jednotlivých druhov rizík.

Ku dňu 31.12.2023 banka identifikovala nasledovné riziká pre jednotlivé položky krycieho súboru:

Krycí súbor	Kreditné riziko	Úrokové riziko	Devízové riziko	Riziko likvidity	Riziko protistrany	Operačné riziko	Riziko poklesu cien nehnuteľností
Základné aktíva	X		X			X	X
Doplňujúce aktíva	X	X	X	X	X		
Zabezpečovacie deriváty		X	X	X	X		
Likvidné aktíva	X	X	X	X	X		

X - riziko relevantné pre danú súčasť krycieho súboru

X - riziko relevantné pre banku

Banka vykonala jednoročné stresové testovanie, t. j. kvantifikovala hodnotu ukazovateľa krytia v rámci roka 2024 na základe scenárov vypracovaných oddelením Analýzy trhu a klientska skúsenosť na roky 2024 až 2026. Banka kvantifikovala ukazovateľ krytia na scenári založenom na interných požiadavkách na ZA krycieho súboru (hodnota LTV 70% a s maximálne 30 dňovým kreditným záväzkom po termíne splatnosti). Banka pri stresovom

testovaní neuvažovala s diverzifikačným efektom medzi jednotlivými typmi rizík, t. j. celkový dopad stresového scenára na ukazovateľ krytia je suma dopadov jednotlivých typov rizík.

Na základe stresového testovania došlo k poklesu ukazovateľa krytia a jeho hodnota aj po stresovom testovaní výrazne prevyšuje zákonom definovanú minimálnu úroveň ukazovateľa krytia 105%.

Jednotlivé scenáre a výsledky kalkulácie jednotlivých rizík považuje banka za dôverné, z tohto dôvodu nie sú uvedené v tejto správe.

Podľa predložených analýz stresového testovania krycieho súboru banka dostatočne a bezpečne, nad rámec zákonných povinností, zabezpečuje plnenie svojich záväzkov vyplývajúcich z programu KD.

l) činnosť správcu a o dohľade NBS v súvislosti s programom KD za posledný kalendárny rok

V priebehu roka 2023 správca a zástupca správcu programu KD vykonávali nasledovné činnosti:

- mesačná kontrola RKD/kontrola RKD pri novej emisii KD, ktorá pozostávala z kontroly podkladových dát uvedených v RKD na základe Zákona o bankách a podľa opatrenia NBS. V prípade chybových zistení boli tieto zistenia nahlásené banke a po oprave bolo preverené ich odstránenie,
- komunikácia s bankou v prípadoch zmeny metodiky RKD a nastavenia IT systému,
- kontrola úverovej dokumentácie hypotekárnych úverov zaradených do RKD výberovým spôsobom a pravidelné vyhodnotenie kontroly dokumentácie hypotekárnych úverov (mesačne).

m) ďalšie skutočnosti, ktoré súvisia s činnosťou banky, ktorá je emitentom KD

- banka aj po zmene Zákona o bankách naďalej zaradovovala a plánuje zaradiť do krycieho súboru výlučne len hypotekárne úvery zabezpečené nehnuteľnosťou určenou na bývanie a spĺňajúce podmienky § 71 Zákona o bankách a teda neplánuje zaradiť úvery zabezpečené nehnuteľnosťou na podnikanie,
- príprava implementácie (metodicky, technicky) úplného znenia opatrenia NBS č. 13/2018 k 30/9/2024,
- počas roka 2023 sa uskutočnil interný audit RKD bez významných nálezov a zistení,
- banka vykonáva činnosti na zvýšenie a kontrolu kvality a automatizáciu riadenia celého programu KD.

